

Gelenbevî İsmail Efendi

1730 – 1791 • Matematikçi ve müderris

BU KÂĞIDIN DEĞERİ

MÜTEVAZILIK

1 Oku

Gelenbevî İsmail Efendi, Manisa'nın **Gelenbe** kasabasında doğdu. Küçük yaşta babasını kaybetti; okumak için İstanbul'a geldi ve büyük bir azimle çalışarak dönemin en iyi matematikçilerinden biri oldu.

Anlatıldığına göre bir gün topçuların atışları hedefi bir türlü tutturamıyordu. Gelenbevî çağrıldı; mesafeleri ölçtü, hesaplarını yaptı ve topların hangi ayarla atılması gerektiğini gösteren cetveller hazırladı. Atışlar hedefini buldu. Padişah kendisini ödüllendirdi; o ise sade hayatını değiştirmede.

Deniz mühendislerinin yetiştiği okulda matematik dersleri verdi. Hesap, geometri ve **logaritma** üzerine kitaplar yazdı; yaptığı işlerle övünmek yerine öğrencilerini yetiştirmeye devam etti.

Biliyor muydun?

- Logaritma üzerine yazdığı eser, bu konuda ülkemizde yazılan ilk eserlerdendir.
- Mantık alanındaki kitapları medreselerde uzun yıllar okutulmuştur.
- "Gelenbevî" adı, doğduğu kasabadan gelir.

Mütevazılık nedir?

Mütevazılık (alçak gönüllülük); başarılarıyla övünmemek, bilgin ne kadar artarsa artsın herkesten öğrenecek bir şey olduğunu bilmektir.

2 Çöz

1) Bir atış denemesinde menzilin kullanılan barut miktarıyla doğru orantılı olduğu kabul edilmiştir. 600 metrelik menzil için 4 ölçü barut kullanıldığına göre 900 metrelik menzil için kaç ölçü barut gerekir?
Cevap: $6 - 600 / 4 = 900 / x \rightarrow x = 6$.

2) Gelenbevî'nin kullandığı bir haritada 1 cm, gerçekte 5000 cm'yi göstermektedir. Bu haritada 3 cm ölçülen bir uzaklık gerçekte kaç metredir?
Cevap: $150 - 3 \cdot 5000 = 15\ 000\text{ cm} = 150\text{ m}$.

3) Bir tersanede 6 usta bir işi 12 günde bitirmektedir. Aynı hızla çalışan 9 usta bu işi kaç günde bitirir?
Cevap: $8 - \text{Ters orantı: } 6 \cdot 12 = 9 \cdot x \rightarrow x = 8$.

3 Sıra sende

Gelenbevî büyük bir başarıdan sonra da sade yaşamını sürdürdü. Bir başarıdan sonra alçak gönüllü davranmak sence neden önemlidir?

Bu bölümün tek doğru cevabı yoktur; öğrencinin kendi yaşamından örnek vermesi beklenir.

MATEMATİK BİZ

www.matematik.biz

Daha fazla matematik içeriği için bizi takip edin!

Çalışma kâğıtları • Testler • Oyunlar • Ders videoları

Web sitemiz

matematik.biz

Bütün içerikler burada

YouTube

youtube.com/@matematikbiz

Konu anlatımı ve soru çözümü videoları

Instagram

instagram.com/matematikbiz

Günlük sorular ve duyurular

Facebook

facebook.com/www.matematik.biz

Öğretmen ve veli paylaşımları

5. Sınıf

6. Sınıf

7. Sınıf

8. Sınıf

www.matematik.biz